

Interpellationssvar

Dnr 25KS336-5
2025-12-10

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation från Vänsterpartiet (V) - Boende och omvårdnad

Vid kommunfullmäktiges sammanträde den 16 juni 2025, väckte Anna Cullfors - Vänsterpartiet (V) följande interpellation.

”I lokalpressen (Arbetsbladet 25 maj Christian, 46, fast på äldreboendet – Arbetsbladet, uppföljning av artikel från 22 mars ”Barnen saknar mig och det vi har när vi är hemma” – Arbetsbladet) beskrivs hur en fysiskt funktionshindrad 46-årig man hänvisas till särskilt boende för personer med demenssjukdom för att få stöd och hjälp, då han pga. sin funktionsnedsättning inte kan bo kvar i sin egen lägenhet.

Självklart kan Kommunfullmäktige varken kommentera eller ta beslut om enskilda fall, men situationen behöver uppmärksammas.

Mina frågor till ansvarigt (ansvariga?) kommunalråd är:

- Vilka alternativ kan kommunen idag erbjuda en yngre person med fysiska funktionsnedsättningar (permanenta eller temporära) som har behov av ökat stöd i sin vardag?
- Vilka kompletteringar i utbudet behöver göras för att situationen ska bli tillfredsställande?
- Hur tillvaratas barnrättsperspektivet när barn i förskole- och lågstadieålder har en förälder som hänvisas till särskilt boende som vänder sig till äldre personer med demenssjukdom, oftast i livets slutskede?”

Eva Älander (S), Omvårdnadsnämndens ordförande fick i uppdrag att besvara interpellationen.

Som svar på interpellationen vill jag anföra följande

Tack Anna Cullfors för interpellationen och frågorna om kommunens boendalternativ för yngre personer med permanenta eller temporära fysiska funktionsnedsättningar.

Vilka alternativ kan kommunen idag erbjuda en yngre person med fysiska funktionsnedsättningar (permanenta eller temporära) som har behov av ökat stöd i sin vardag?

Generellt sett så är det oftast det bästa alternativet att, så länge det är möjligt, bo kvar hemma i sitt ordinära boende när en person får temporära sjukdomar eller skador. Vid olika typer av temporära funktionsnedsättningar så ska insatserna alltid kunna anpassas, det vill säga både öka och minska, beroende på hur de individuella behoven förändras. Sådana här insatser ges med stöd av Socialtjänstlagen och behovet av insatser bedöms alltid individuellt. De absolut vanligaste insatserna som det handlar om i de här fallen är hemtjänstinsatser och/eller hemsjukvård. Det finns en lång rad av hemtjänstinsatser som kan bli aktuella, beroende på vad personen har för behov på grund av sjukdom eller skada.

När ordinärt boende av någon anledning inte är ett bra alternativ för en person som får insatser via Socialtjänstlagen så är vård- och omsorgsboende den boendelösning som finns för medborgare över 18 år. Vård- och omsorgsboende är ett kollektivt boende som finns för samhällets alla medborgare utifrån samtliga perspektiv, även om de allra flesta som bor på vård- och omsorgsboendena är äldre personer. Gemensamt för de som bor där är att alla har ett omfattande vård- och omsorgsbehov som enbart kan tillgodoses via vård- och omsorgsboende.

På några av våra vård-och omsorgsboenden finns det resursplatser, som kan användas vid temporära sjukdomar, skador eller funktionsnedsättningar under den tid som individen behöver en boendeplats för att få sitt vård- och omsorgsbehov tillgodosett.

De inriktningar som vi idag har på vård och omsorgsboenden idag är somatiska avdelningar samt avdelningar för personer med demenssjukdom. Därutöver finns det boendeplatser med finländsk inriktning, boende för yngre dementa samt demensboende för personer med en utåtagerande problematik.

Vid mer varaktiga eller bestående funktionsnedsättningar så kan det också vara så att LSS-insatser (Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade) blir aktuella förutsatt att man tillhör en av lagens personkretsar, vilket även det utreds och bedöms av kommunen.

Några exempel på vanligt förekommande stöd som erbjuds som LSS-insatser är hjälp i hemmet, personlig assistans (hjälp med grundläggande behov i vardagen), ledsagarservice, kontaktperson, bostad med särskild service samt färdtjänst och bostadsanpassning.

Vilka kompletteringar i utbudet behöver göras för att situationen ska bli tillfredsställande?

Från kommunens sida försöker vi alltid lyssna in individens önskemål om utformningen av sina insatser och tillgodose dessa så långt det är möjligt. Kommunen har ett brett utbud av stödinsatser för personer med funktionsnedsättning, men det kan finnas behov av utveckling för att ännu bättre möta yngre personers behov och hitta mer ändamålsenliga

boendeformer för den målgruppen. Det är många faktorer som styr en persons önskan om boendeplats, vilket ibland kan göra matchningen komplex. Kommunen blir uppvaktade från många målgrupper och de föreningar som ser ett behov av specialinriktning utifrån just deras målgrupp.

Framåt skulle det kunna vara intressant att undersöka olika slags flexibla stödformer, där det kan finnas flera möjligheter till kombinationer av digitalt stöd och fysiska insatser. För att kunna erbjuda fler boendialternativ för yngre personer så skulle det också kunna vara intressant att vidare undersöka boenden med rehabiliteringsinriktning för yngre som har omfattande temporära behov av vård, omsorg och/eller rehabilitering. Den frågan skulle kommunen med fördel skulle kunna undersöka tillsammans med Region Gävleborg, för att undvika att den här målgruppen hamnar mellan stolarna och slussas mellan kommun och region.

Hur tillvaratas barnrättsperspektivet när barn i förskole- och lågstadieålder har en förälder som hänvisas till särskilt boende som vänder sig till äldre personer med demenssjukdom, oftast i livets slutskede?

Barnrättsperspektivet måste alltid vara en integrerad del av handläggningen när en förälder placeras i någon form av boende. Detta för att säkerställa barnets trygghet, delaktighet och rätt till umgänge.

När någon som är förälder till ett minderårigt barn föreslås placeras i ett vård- och omsorgsboende (tillfälligt eller permanent) så ska kommunen:

- Utgå från Barnkonventionen och Socialtjänstlagen – med barnets bästa i fokus.
- Informera barnet på ett sätt som är anpassat till barnets ålder och mognad.
- Ge barnet möjlighet att uttrycka sina åsikter och ta hänsyn till dem.

Kommunen ska säkerställa barnets umgänge med föräldern genom möjlighet till besök i en trygg miljö och/eller digital kontakt vid behov. Kommunen kan också erbjuda extra stödinsatser till barnet, när det finns behov, såsom exempelvis samtalsstöd, kontaktperson eller kontaktfamilj.

Härmed anser jag interpellationen besvarad.

Eva Älander (S)

Omvårdnadsnämndens ordförande